

पौरोगवः पुरःपुरस्तात् गावोरदमयोयस्य सपुरोगुः वायुः पिंडोत्पत्तौ हि प्रथमं रजोरेतसोः कल्के वायुरदिमभूतः प्राण आ विर्भवति पश्चादिन्द्रियांतराणीति शास्त्रप्रसिद्धं तस्य पुत्रः पौरोगवः लोके तु पौरोगवो महानसा
ध्यक्षः बल्लवः सूपकारः एतदेवममान्वर्थनाम ॥ १ ॥ २ ॥ ३ ॥ ४ ॥ ईश्वरः यथेष्टं विनियोगकर्त्ता इत एव नृपो यथा तथा प्रियो हं लोकानां भविष्यामि इत्युक्तं ॥ ५ ॥ ६ ॥ नियोत्स्यामि निहीनं यथा स्यात्त
थामारणवर्जं योत्स्यामि ॥ ७ ॥ तदेवाह नत्विति ॥ ८ ॥ आरालिको गोविकर्त्ता सूपकर्त्तानियोधक इति आरालः मत्तगजाः तैः सह क्रीडति तान् जयति वा आरालिकः आरालः कुटिले सर्जरसे वै मत्तदंतिनीति वि

भीमसेन उवाच ॥ पौरोगवो ब्रुवाणोऽहं बल्लवो नाम भारत ॥ उपस्थास्यामि राजानं विराटमिति मे मतिः ॥ १ ॥ सूपानस्य करिष्यामि कुशलोऽस्मि महानसे ॥
कृतपूर्वाणि यान्यस्य व्यंजनानि सुशिक्षितैः ॥ २ ॥ तान्यप्यभिभविष्यामि प्रीतिं संजनयन्नहं ॥ आहरिष्यामि दारुणां निचयान् महतोऽपि च ॥ ३ ॥ यत्प्रेक्ष्य विपु
लं कर्म राजा संयोक्ष्यते समां ॥ अमानुषाणि कुर्वाणस्तानि कर्माणि भारत ॥ ४ ॥ राज्ञस्तस्य परे प्रेष्यामं स्यंते मां यथानृपं ॥ भक्ष्यान्न रसपानानां भविष्यामि तथैव
रः ॥ ५ ॥ द्विपावा बलिनो राजन् दृष भवामहाबलाः ॥ विनिग्रात्याय दिमया निग्रहीष्यामि तानपि ॥ ६ ॥ ये च केचिन् नियोत्स्यंति समाजेषु नियोधकाः ॥ तानहं
हिनियोत्स्यामि रतितस्य विवर्द्धयन् ॥ ७ ॥ न त्वेतान्युद्धयमानान्वै हनिष्यामि कथंचन ॥ तथैतान्यातयिष्यामि यथायास्यंति न क्षयं ॥ ८ ॥ आरालिको गोविक
र्त्ता सूपकर्त्तानियोधकः ॥ आसंयुधिष्ठिरस्याहमिति वक्ष्यामि पृच्छतः ॥ ९ ॥ आत्मानमात्मनारक्षंश्चरिष्यामि विशांपते ॥ इत्येतत्प्रतिजानामि विहरिष्याम्यहं
यथा ॥ १० ॥ युधिष्ठिर उवाच यमग्निर्ब्राह्मणो भूत्वा समागच्छन् नृणां वरं ॥ दिधक्षुः खांडवं दावं दाशार्हं सहितं पुरा ॥ ११ ॥ महाबलं महाबाहुमजितं कुरुनंदनं ॥
सोऽयं किं कर्म कौंतेयः करिष्यति धनं जयः ॥ १२ ॥ योऽयमासाद्य तं दावं तर्पयामास पावकं ॥ विजित्यैकरथेनैंद्रं हत्वा पन्नगराक्षसान् ॥ १३ ॥ वासुकेः सर्पराज
स्य स्वसारं हतवांश्च यः ॥ श्रेष्ठो यः प्रतियोधानां सोऽर्जुनः किं करिष्यति ॥ १४ ॥

निग्रहीष्यामीत्युपक्रमात् सूपकर्त्ता मुद्रादिविकारकर्त्ता पक्षे सुतरां उपकर्त्ता नियोधकः मारणवर्जं मल्लयुद्धकर्त्ता पक्षे नितरां योधकः विषमश्लोकीकृतस्तु आरालिकः प्रकृतीनां गुणदोषसूचकः हस्तिदमको वा
तथाच विक्रमादित्यः आरालिकः सूचनको हस्तिनां दमकस्तथेति गोविकर्त्ता गवां वाचां विकर्त्ता गव्यपद्यादिभेदानां प्रयोक्तेति केचित्तु आरालिको नृपाकी स्यात्सूपकर्त्ता तु शाककम् तैलान्नं पचते यस्तु गोविकर्त्ता
स उच्यते इत्यप्युदाहरंति तत्र मूलं द्रष्टव्यं ॥ ९ ॥ १० ॥ ११ ॥ १२ ॥ १३ ॥ वासुकेः स्वसारं उलूपीं हतवान् सौंदर्येणेशेषः ॥ १४ ॥